1846. Nº. 140.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

MAANDAG, 23 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12. in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 21 November.

Wij zijn verzocht om van de op Donderdag den 19den dezer gehouden 12de jaarlijksche Vergadering onzer Maatschappij voor Toonkunst het volgende berigt mede te deelen.

De Vergadering, die, als gewoonlijk, in de Schouwburgzaal gehouden is, en tot welker bijwoning de Leden met hunne dames in aanzienlijk aantal waren opgekomen, werd vereerd met de tegenwoordigheid van genoodigde afgevaardigden uit de Plaatselijke School-Commissie en uit de hier gevestigde en roemrijk bekende Muzijkgezelschappen Musis Sacrum en Sempre Crescendo; welke redenen de Stedelijke Regering wederom verhinderd hadden, om gebruik te maken van de aan haar, als altijd gedane nodiging, om zich op de Vergadering door afgevaardigden te doen vertegenwoordigen, is ons onbekend; zeker lagen zij niet in gebrek van belangstelling in eene inrigting die zoo veel en zoo belangrijks werkt tot vorming van den smaak en tot opleiding van het aankomend geslacht, in welke het Voorzitterschap steeds van hare oprigting of, door eenen der Wethouders bekleed is geworden, en tot welker lidmaatschap zich vele Leden der Stedelijke Regering verbonden hebben.

Te zes uren opende de Voorzitter de Vergadering met eene korte toespraak, waarin Zijn Edel Achtb. wees op de gewigtige diensten die Maatschappelijke vereenigingen, als de onze, door het oordeelkundig ontwikkelen van nog sluimerende talenten, ook aan den roem van het Vaderland bewezen hadden. Omtrent den Staat der Maatschappij en van de aan haar verbonden inrigtingen werd medegedeeld, dat de eerste gedurende het laatstverloopen Maatschappelijke jaar vijf Leden meer telde dan in het voorgaande; dat in het laatste vierde jaars van 1845—1846, bij de Muzijkschool, aan een aantal van 111 Leerlingen, zijnde één meer dan een jaar vroeger, onderwijs gegeven werd (waarbij in het oog gehouden moet worden, dat een Leerling in meer dan één gedeelte der toonkunst dessen bijwonende, ook voor even zoo vele Leerlingen telt); dat de Zangvereeniging hare oefeningen met een onverminderd aantal stemmen geregeld had voortgezet, en door de openbare en met den besten uitslag bekroonde uitvoering van Haydn's *Schepping*, hare talenten dienstbaar maakte tot leniging van den nood der algemeene Armen onzer Stad; dat zij hare bijeenkomsten besloot met de uitvoering van Mendelssohn Bartholdy's *Paulus*; en nog hoopte in den winter van het ingetreden Maatschappelijke jaar, den Leden der Maatschappij op nieuw eenen genotrijken avond te verschaffen. Aan de gelegenheid tot het erlangen van goed, grondig onderrigt in de toonkunst, vooral in zang, werd eene meerdere uitbreiding gegeven, en daartoe besloten tot het oprigten en openen van eene tweede normaal-klasse voor Onderwijzerskweekelingen zoo binnen als buiten deze stad. Tot Onderwijzer bij die klasse werd aangesteld de Heer J. P. Lancel, vroeger Kweekeling onzer Muzijkschool, thans Hoofd-Onderwijzer bij eene der Stadsscholen voor Armen en minvermogenden.

Aan den Heer H. de Graaf, sedert vele jaren als tweede Onderwijzer op violoncel en piano bij de Muzijkschool met den besten uitslag werkzaam, werd de rang van eersten Onderwijzer voor de violoncel toegekend.

Niettegenstaande de minder gunstige omstandigheden, waaronder ook onze stad gedrukt lag, was de Staat der Maatschappelijke kas wederom merkelijk vooruitgegaan, en de rekening met een voordelig saldo gesloten.

Na de mededeeling van een en ander aan de Leden rigtte zich de Voorzitter tot den verdienstelijken en altijd even ijverigen Directeur en de Onderwijzers der Muzijkschool, door wier bekwaamheden het onderwijs met zulke uitsteekende gevolgen bekroond bleef, en de Leerlingen opgeleid waren, om de Vergadering met de voordragt van eenige Muzijkstukken te vergasten, welke allen, in aanmerking genomen de jaren en leertijd der jeugdige uitvoerders en uitvoerderessen, voortreffelijk verdienden genoemd te worden, en die met gepaste vrijmondigheid, nauwkeurig en met gevoel, enkele der solo's geheel of grootendeels ook door Leerlingen der school begeleid, ten gehoore werden gebragt.

Eerste Afdeeling.

Concertante voor 4 Violen met begeleiding van quartet op themats uit de Freyschütz, van Nr. J. Wehrens, uitgevoerd door J. J. C. J. Zuur, J. Reinneringer, J. van Kaathoven en J. L. Beyerinck.

Variations Militaires voor Piano van H. Herz, uitgevoerd door A. A. van Bemmelen.

Introductie en Polonaise voor Violoncel van F. Böhm, uitgevoerd door W. G. F. Nicolaï.

Duo van Concone, uitgevoerd door J. F. Neeb en C. J. C. Zuur.

Concertante voor 2 Violen op thema's uit Lucie de Lammermoor, van Nicl. Wetrens, uitgevoerd door S. Le Poole en C. W. H. van Kaathoven.

Koeren van J. Stein en R. Wüst, uitgevoerd door de Derde Zangklasse.

Tweede Afdeeling.

Concert voor Piano van F. Kalkbrenner met begeleiding van orchest; uitgevoerd door W. G. F. Nicolaï.

Air Varie voor Trompet van Muller met begeleiding van piano, uitgevoerd door P. H. Froschhart.

Duo uit de Freyschütz, uitgevoerd door J. F. Neeb en C. J. C. Zuur.

Air Varié pour le petit tambour, voor Viool van F. David met begeleiding van orchest, uitgevoerd door K. Knippenberg.

Concert (Di minor) voor Piano van J. N. Hummel met begeleiding van orchest, uitgevoerd door H. M. Adriaans.

Koeren van J. Stein en Beheidien, uitgevoerd door de Derde Zangklasse.

Finale Ouverture Gazza van F. Paer, voor Piano à 4 m. en verschillende instrumenten, uitgevoerd door de Leerlingen.

Na de uitvoering van het voorlaatste nommer werd door den Secretaris de opgaaf medegedeeld van bevorderingen, eervolle vermeldingen en prijzen welke door Commissarissen aan de Leerlingen waren toegekend.

Zang. 3de *Klasse.* Bevorderd tot de 2de klasse W. Bake, J. F. Neeb, W. G. F. Nicolaï en C. J. C. Zuur. Eervolle melding aan J. Beijerinck, J. A. Coeberg en D. van Foreest.

Zang. 2de *Klasse.* Bevorderd tot de 3de klasse J. L. Beijerinck, J. du Moulin, P. H. de Jongh en A. W. Veekmans. Prijs aan: M. C. v. d. Hoeven en H. Koetsier. Eervolle melding aan: H. J. G. Bronsgeest, J. M. F. Bronsgeest, A. F. Bruys v. d. Hoeven, E. G. P. Pruys v. d. Hoeven, J. van Kaathoven, H. J. C. Neeb, A. M. Pronk en W. von Wattenwijl.

Piano. 2de *Klasse.* Bevorderd tot de 1ste klasse H. M. Adriaans en W. G. F. Nicolaï. Eervolle melding aan W. Bake.

Piano. 3de *Klasse.* Bevorderd tot de 2de klasse A. A. van Bemmelen met eervolle melding. Eervolle melding aan: J. C. H. Bohrt, G. H. Hasebroek, A. P. Pruys v. d. Hoeven, E. M. van Kaathoven, H. P. van Kaathoven, J. van Kaathoven, A. H. Kruseman, A. M. Pronk, J. W. Pronk, A. J. van Trotsenburg en C. J. C. Zuur.

Piano. 4de *Klasse.* Bevorderd tot de 3de klasse J. C. Fischer (met eervolle melding) en J. M. W. Witte. Prijs aan: E. M. van Foreest, H. J. C. Neeb en W. van Trotsenburg. Eervolle melding aan: H. K. Beuzemaker, E. C. Broers, C. H. Woldring Chijs, C. H. Kluit, J. Reynvaan en W. von Wattenwijl.

Orgelspelen. 1ste *Klasse.* Bevorderd tot de 3de klasse met eervolle melding W. G. F. Nicolaï.

Viool. 2de *Klasse.* Bevorderd tot de 1ste klasse K. Knippenberg (met eervolle melding wegens buitengewone vorderingen).

Viool. 3de *Klasse.* Eervolle melding aan: J. C. H. Bohrt, D. van Foreest C. W. H. van Kaathoven en S. le Poole.

Viool. 4de *Klasse.* Prijs aan J. J. A. Zuur, bij loting tegen J. Reinneringer. Eervolle melding aan: L. Beijerinck en J. van Kaathoven.

Violoncel. 2de *Klasse.* Bevorderd tot de 3de klasse met eervolle melding W. G. F. Nicolaï. Prijs aan J. Beijerinck.

Fluit. 3de *Klasse.* Eervolle melding aan J. T. J. Proot.

Fluit. 4de *Klasse.* Prijs aan A. E. F. Hazenberg bij loting tegen H. C. Coeberg. Eervolle melding aan H. F. Broers.

Cornet à pistons en Trompet. 4de *Klasse.* Bevorderd tot de 3de klasse met eervolle melding P. H. J. N. Froschhart.

Bij deze opgave werd door den Secretaris herinnerd dat Commissarissen besloten hadden de toekenning van prijzen te beperken tot de Leerlingen der vierde of laatste klasse, voor welke zoodanige prikkel tot vlijt en oefening meer noodig of nuttig kan geacht worden, dan voor hen, die, tot hoogere Klassen opgeklommen door eigen ondervinding reeds weten welke goede vruchten die vlijt en oefening voor hunne vorderingen aanbrengen.

Na de finale, door een twintigtal Leerlingen, onder leiding van den Direc-

teur der school uitgevoerd, betuigde de Voorzitter zijnen dank aan de genoodigde afgevaardigden, aan de liefhebbers die in het orchest hunne medewerking verleend hadden; en beval de Maatschappij en hare inrigtingen op nieuw aan in de voortdurende en werkdadige belangstelling der Leden, waarop de Vergadering gesloten werd.

— De kunstschilder J. F. Bruning alhier, heeft het voornemen opgevat, om de vijf beroemde geestige aquarel-teekeningen van Cornelis Troost, die zich op het Koninklijk Museum te 's Hage bevinden, uit te geven, ten einde ze meer algemeen in het bezit der kunstliefhebbers te stellen. De Heer J. Kneppelhout zal de onderneming van den teekenaar ondersteunen, door een tekst te leveren bij die vijf platen. Ook Z. M. de Koning heeft den kunstenaar aangemoedigd door inteekening op het werk.

— Den 19den dezer is wederom te Katwijk aangekomen van de Katwijksche Maatschappij, de bom nº. 6 met 92,000 bokkingen.

— Heden heeft het Prov. Hof van Zuid-Holland de zaak van J. I. Robert en A. J. Bolstier, uit hoofde van ziekte van een der in de zaak betrokkene Agenten van Policie, uitgesteld tot Zaturdag 2 Januarij 1847.

's GRAVENHAGE, 20 November.

Z. M. heeft benoemd tot Substituut-Officier bij de Arr. Regtb. te Amsterdam, in plaats van den Heer Mr. Boot, die benoemd is tot Officier der Regthank, den Heer Mr. F. E. Karsseboom, thans Substituut-Griffier van gemeld Collegie.

— Gisteren avond is er bij den Pruissischen Minister een luisterrijk bal gegeven, dat door Z. M., Prins Frederik van Pruissen, HH. KK. HH. de Prinsen en Prinsessen, in deze residentie aanwezig, alsmede door den Hertog Herman van Saksen-Weimar, is bijgewoond. De Ministers, de leden van het Corps Diplomatiek en omstreeks 400 personen waren genoodigd op het bal, dat zeer laat geduurd heeft. De Koning was in Pruissische uniform gekleed.

— Heden wordt eene groote jagtpartij op het Huis de Paauw, van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, ter eere van den Hoogen Gast gehouden. Aan deze partij nemt de Pruissische Prins, de Hertog van Saksen-Weimar en de Prins van Oranje met hun gevolg deel.

— Heden zal eene luisterrijke soirée ten Hove worden gehouden. Men vernemt dat onze bekwame land- en stadgenoot, de Heer M. van Gelder, solo-violoncelist van Z. M. den Koning, die gedurende geruimen tijd te Parijs heeft doorgebragt en thans een bezoek aan het Vaderland brengt, zich op deze soirée zal laten hooren.

— Heden zijn de Staten der Prov. Zuid-Holland buitengewoon vergaderd geweest, ter verkiezing van een nieuw lid in het collegie van Gedep. Staten, in de plaats van den Heer A. O. E. Graaf van Limburg Stirum, die in Julij jl. voor gemelde betrekking was benoemd, doch later daarvoor heeft bedankt. Thans hebben de Staten in zijne plaats gekozen den Heer E. H. Baron Rengers van Warmenhuyzen, Lid der Staten voor den stedelijken stand (de stad 's Gravenhage).

— In de vorige week is alhier vergaderd geweest de Commissie voor het examineren van Adspiranten tot de betrekking van Luit.-Kwartiermeester. Er had zich tot dat einde [illegible] Adspiranten, van de verschillende corpsen van het leger, aangemeld. Het examen heeft van Maandag 9 tot en met Zaturdag 14 dezer, dagelijks gedurende verscheiden uren, plaats gehad. De uitslag is geweest, dat 9 hunner door de Commissie zijn bekwaam verklaard om, bij voorkomende vacature, tot de betrekking van 2den Luitenant-Kwartiermeester voorgedragen te worden.

— Wij vermeenen de liefhebbers van boeken opmerkzaam te moeten maken op vier belangrijke boekverzamelingen, welke achtervolgens zullen verkocht worden, als:

1º. Die van wijlen den Heer B. Scheurleer, in leven Boekhandelaar alhier, bevattende boeken in verschillende wetenschappelijke, letter- en geschiedkundige vakken, en eene verzameling van teekeningen en prentkunst, waaronder velen van oude meesters; benevens gedenkpenningen en munten, natuurkundige en andere werktuigen, liefhebberijen, boekenkasten en bibliotheektafels.

2º. De verzameling van den Utrechtschen Hoogleeraar N. G. de Fremery, van Dr. J. van der Vlist, en den Baron F. C. van Heeckeren van Brandsenburg, te Utrecht.

3. Vier zeer belangrijke boekverzamelingen, waarin de beste werken over kruid-, dier-, en delfstofkunde, genees-, heel-, natuurkunde, scheik-, wis-, werktuig- en bouwkunde, nagelaten door de Heeren F. L. Splitgerber, A. Groos, B. van der Feen en H. C. H. Thorbecke.

4º. Die van wijlen den Heer J. F. Willems, Lid van de Kon. Academie te Brussel en van het Kon. Ned. Instituut.

De eerste verzameling zal den 23sten dezer en volgende dagen, ten huize van de wed. B. Scheurleer alhier verkocht worden. Zij bevat vele zeer gezochte en zeldzaam meer voorkomende werken; de liefhebbers van prentkunst en teekeningen zouden ook eene ruime keuze in de duizende aldaar voorkomende kunnen doen.

De tweede insgelijks den 23sten dezer, te Utrecht, door de Boekhandelaars Kemink en Zoon.

De derde den 30sten dezer, te Amsterdam, door de Boekhandelaars J. Radink en F. Muller.

Sedert de verkooping der beroemde boekerij van wijlen Mr. C. Roos, te Amsterdam (in 1834), is er geene zóó rijke verzameling van natuur-, scheik-, ontleed-, genees- en heelkundige werken, of boeken tot de natuurlijke historie behoorende, te koop aangeboden; in deze derde verzameling dient nog bijzondere opmerking *een zeer keurig en compleet exemplaar* van de werken van W. en K. W. Bilderdijk, waarbij verscheidene oorspronkelijke handschriften van dien geleerde.

De vierde, bevattende een gedeelte der rijke bibliotheek van wijlen den geleerden Willems, waarin vooral uitmunten de werken over de geschiedenis der Nederlanden, zal den 1sten Februarij 1847 te Gent verkocht worden.

De Katalogussen onderscheiden zich door eene goede stelselmatige verdeeling der daarin voorkomende werken, en door eene juiste opgave der titels. Opmerkelijk is het echter, dat men hier te lande de verdeeling der boeken volgens de formaten (folio, quarto en octavo) nog steeds behoudt, zoodat men driemalen en op drie verschillende plaatsen de boekwerken over één en hetzelfde onderwerp zoeken moet, terwijl in België en Frankrijk de verdeeling volgens de formaten bij wetenschappelijk ingerigte Katalogussen geheel wegvalt, en zij daardoor oneindig gemakkelijker in het gebruik zijn, en bij de verkooping zelve (de ondervinding leert het) geen tijdverlies of meerdere moeite veroorzaken. (*Dagbl. van 's Gravenhage.*)

ARNHEM, 19 November.

Heden heeft het Provinciaal Geregtshof, den Kapelaan Ch. Gepkens te Groenlo, beschuldigd van poging tot doodslag met voorbedachten rade op Maria Wiegerink aldaar, schuldig verklaard en veroordeeld tot de straf des doods uit te voeren te Arnhem, door middel van de galg. Te Groenlo schijnen ter oorzake van dit proces ongeregeldheden te hebben plaats gehad; daar de glazen bij de getuigen tegen genoemden Kapelaan en den voerman, die Maria Wiegerink gereden had, zijn ingeworpen, en de personen zelve beleedigd, zoodat er een detachement dragonders uit Zutphen is heengetrokken tot herstelling der orde.

TUBBERGEN, 11 November.

In den loop van de jaren 1842 en 1843 vertrokken uit deze gemeente 27 personen naar Amerika, onder welke aanzienlijke en welgestelde landbouwers, die destijds hunne have en goederen verkochten, ten einde een hun voorgespiegeld geluk te zoeken. De uitkomst hiervan is geweest, dat er tot heden achtereenvolgende 13 dier personen, na hunne tot geld gemaakte goederen verreisd te hebben, armer terug zijn gekomen dan zij te voren waren, terwijl zij nu de overtuiging hebben erlangd van hier te lande zelf, naar mate van het te verrigten landwerk, beter dan waar zij elders hun fortuin beproefd hebben, hun bestaan te kunnen vinden.

GRONINGEN, 18 November.

Ten gevolge der benoeming van Jhr. Mr. O. P. Alberda van Ekenstein, tot Griffier der Staten van Groningen, is de betrekking van Regter in de Arrondissements-Regtbank te Appingadam opengevallen, en heeft dat Collegie opgemaakt de navolgende lijst van drie Candidaten, om tot zijne vervanging in aanmerking te worden genomen, als: 1º. Jhr. Mr. E. J. Lewe van Aduard, Regter Plaatsvervanger in die Regthank; 2º. Mr. C. W. P. van Naerssen, Burgemeester van Bedum, en 3º. Mr. A. Trip, Advocaat bij het provinciaal hof van Groningen.

THOLEN, 17 November.

De vermarkt, die sedert verscheidene jaren in onbruik geraakt, voor eenige dagen alhier op nieuw is gehouden, heeft de verwachting die men daarvan had opgevat, niet teleurgesteld. Van de 120 stuks hoornvee, die ter markt waren aangebragt, zijn een 50-tal tegen goede prijzen verkocht; naar paarden was hier minder vraag.

BREDA, 15 November.

De Curatoren der Latijnsche school alhier roepen Adspiranten op, voor den post van Onderwijzer in de Wiskunde, de Nieuwere Geschiedenis en Aardrijkskunde, op een vast tractement van f 300; zich aan te melden vóór 1º Dec. aan den voorzittenden Curator C. Pels Rijken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 1 November.

Generaal Ampudia heeft Monterey in de laatste dagen van September ontruimd. Bij het uittrekken der stad bevond deze Mexicaansche Generaal zich aan het hoofd van een leger van 7000 man, terwijl Generaal Taylor er niet meer dan 4 of 5000 onder zijne bevelen had. Deze laatste was voornemens tot nadere bevelen zijner regering te Monterey te verblijven.

De geheele westkust van Californië is door de Amerikaansche vloot gebleekeerd geworden. De vrede tusschen Mexico en de Vereenigde Staten schijnt verder verwijderd dan ooit; alles duidt aan, dat in de golf van Mexico, hetzij te Alvarado of Tampico een krachtige aanval zal plaats hebben.

De Amerikaansche regering bevindt zich in zoodanige financiële moeijelijkheden, dat zij ten minste voor het tegenwoordige, moeite zal hebben om nieuwe bronnen op te sporen, ten einde de krijgsoperatien tegen Mexico met kracht door te zetten. De ernstige wederstand der Mexicanen, waarop de regering niet gerekend had, zou hare voornemens en vooruitzigten wel kunnen vernietigen.

Steeds schiept men in de havens der Vereenigde Staten groote hoeveelheden graan en andere levensmiddelen naar Engeland af. Iedere aankomst van een schip uit Europa doet de prijzen stijgen, doch zij kunnen geen stand houden, ten gevolge van de overvloedige zendingen uit het binnenland.

KAAP DE GOEDE HOOP.

20 September.

Volgens de tijdingen van deze dagteekening had een der Kaffer-Opperhoofden zich aan de Engelschen onderworpen en was met een ander Opperhoofd

een verdrag aangegaan, bij hetwelk hij zich verantwoordelijk stelt voor het gedrag der stammen op de grenzen; deze, Kreli genaamd, zou dan als eerste Opperhoofd in Kaffraland erkend worden. Er was aan een derde Opperhoofd een gevecht geleverd, in hetwelk deze de nederlaag had bekomen. Overigens bleven de Kaffers op onderscheiden punten hunne strooptogten voortzetten en het ontbrak den Engelschen nog altijd aan voldoende magt om hen geheel te overwinnen.

RUSLAND.

PETERSBURG, 7 November.

Een verslag uit den Kaukasus deelt mede, dat de Russen op den regterflank der Kaukasische linie den vijand voortdurend kleine nederlagen toebrengen. Bij zulk eene schermutseling sneuvelde het bekende opperhoofd Aslan-Bek, bijgenaamd *Zonder Hand*. Bij eene andere schermutseling met een troep ruiters van den stam Tejuschebs, telde de vijand 18 dooden, onder welke zich 12 oudsten bevonden. Deze nederlaag had zulk een indruk op dien stam gemaakt, dat door dezen aanstonds vredesonderhandelingen aangeknoopt werden. Op de oostkust van de Zwarte zee beproeven kleine vijandelijke benden nu en dan aanvallen op de bezettingen onzer lorten, doch altijd vruchteloos.

— De uitvoer van granen uit Polen naar Pruissen is gedeeltelijk verboden; het verbod namelijk betreft de rogge, haver, gerst en aardappelen.

ITALIE.

ROME, 10 November.

De Regering heeft het genootschap voor de ijzeren spoorwegen goedgekeurd; door hetzelve worden 250,000 actien à 100 scudi (een scudo is ƒ 2.50) elk aangeboden. Door dien weg zal Napels met Lombardye aan de eene zijde en de Adriatische zee, benevens Ancona met Civita-Vecchia of Porto d'Anzo aan den anderen kant verbonden worden.

— De Paus heeft aan de Israëliten te dezer stede, die zich tot hem gewend hadden, om in de voorregten der Christenen te deelen, wanneer een vader 12 kinderen heeft, niet alleen hun verzoek toegestaan, maar ook bevolen, dat aan de behoeftige Joden uit de openbare kas der weldadigheid ondersteuning zal worden uitgereikt.

ZWITSERLAND.

In het kanton Bazel is het voorstel, om de minderjarigen ook het stemregt te verleenen, met 1236 tegen 347 stemmen toestemmend beantwoord.

— In het kanton Schwyz, waar men waande, dat even als in al de Katholieke kantons algemeene gezindheid voor de Jesuiten heerschte, zijn 3 leden van den staatsraad die tot de partij der Jesuiten behoorden, niet meer ingekozen, ofschoon de Regering alles had aangewend om die verkiezing door te drijven.

PRUISSEN.

BERLIJN, 15 November.

De bokerij door Prins Hendrik in Rome nagelaten, voor het grootste gedeelte Duitsche werken bevattende, zal niet worden verkocht, maar op last van den Koning daar blijven ten gebruike van de Duitsche ministers in gemelde stad.

— De Prinses van Pruissen is te Genua op nieuw ongesteld geworden; zij was pas uit eene gevaarlijke ziekte hersteld.

— Het plan van Prins Lodewijk Napoleon, om de landengte van Panama door te steken en den Stillen met den Atlantischen Oceaan te verbinden, is door den Hoogleeraar K. Ritter in de geographische maatschappij alhier onderzocht. Genoemde Prins heeft dat plan gedurende zijne gevangenschap op het kasteel Ham bewerkt. De Heer Ritter gaf te kennen, dat de Prins zich weldra naar Centraal Amerika zou begeven, om de groote onderneming zelf te leiden.

— De Zending hier te lande tot verbreiding van het Christendom onder de Joden, heeft twee predikers tot dat einde aangesteld en bovendien hebben geestelijken van bekende regtzinnige gevoelens zich vereenigd, om bij beurten in de kloosterkerk Zendelings-preken te houden, waarmede de Opper-Hofprediker Strauss beginnen zou.

Men verzekert stellig dat de Wijbisschop te Munster Dr. Melchers zou bedankt hebben, om in aanmerking te komen bij de aanstaande verkiezing van eenen Bisschop; als beweegreden daartoe geeft hij zijne hooge jaren op.

ENGELAND.

LONDEN, 18 November.

Het dagblad *de Times*, een half officieel orgaan der Ministers, bevat een zeer hevig artikel tegen het besluit dat door Oostenrijk, Pruissen en Rusland zou genomen zijn, om het zelfstandig bestaan van den vrijstaat Krakau te doen eindigen en dien weder met Oostenrijk te vereenigen. Het 6de artikel der Weener-congres-acte van 2 Junij 1815, betreffende Krakau, luidt als volgt: »De stad Krakau met haar gebied zal ten eeuwigen dage beschouwd worden als eene vrije stad, onafhankelijk en volkomen onzijdig, onder de bescherming van Rusland, Oostenrijk en Pruissen." — De genoemde republiek heeft eene oppervlakte van 23½ mijlen en telt 120,000 inwoners.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 November.

De Minister van Koophandel en Landbouw heeft aan de Prefecten een' brief geschreven, eene gerustelling bevattende omtrent den bestaanden voorraad van granen, bij derzelver steeds stijgende prijzen. Het leger behoeft jaarlijks 500,000 quintalen tarwe, de zeemagt 100,000; in welke behoefte voor 1846 en 1847 door buitenlandsche bestellingen was voorzien.

— Het ontwerp van den Heer de la Rochejaquelin, om eene loterij op te rigten, ten einde den ongelukkigen door de overstrooming van de Loire te gemoet te komen, is door den Minister van Binnenlandsche Zaken afgekeurd, omdat de wet alle loterijen verbiedt, en dus ook die tot een weldadig oogmerk; tenzij ze enkel bestaan uit losse voorwerpen, zonder geldprijzen.

— De aanvoeren van graan te Marseille blijven steeds aanzienlijk; van 28 October tot 9 November waren er, meerendeels uit de Zwarte Zee 825,300 mudden aangebragt.

— De algemeene vergadering van aandeelhouders der maatschappij van den spoorweg van Tampoux naar Hazebroucke, heeft met algemeene stemmen tot ontbinding dier maatschappij besloten.

BELGIE.

BRUSSEL, 19 November.

De Minister de Theux heeft in de Zitting van de Kamer der Vertegenwoordigers verklaard, dat van de aanneming van het amendement van den Heer Rogier op het ontworpen adres van antwoord op de troonrede, de aftreding van het Ministerie zou afhangen. Dit amendement verklaart, dat de aanhangige wet op het middelbaar onderwijs zoodanig moet zijn ingerigt, dat zij paal en perk stelt aan de met de regten en pligten van het wereldlijk gezag onvereenigbare eischen. In zijne relevoering heeft de Minister de beschuldiging, als ware de Regering geheel aan de geestelijkheid ondergeschikt, over zich afgeworpen.

— De Heer Scriba te Gent heeft een weefstoel uitgevonden, die bij goedkoopen prijs, dezelfde spaarzaamheid aan werkloon verschaft, en tevens vrij is van de gebreken van den Engelschen zelfwerkenden weefstoel. Onderscheiden fabricken, zoo hier als te Bergen in Henegouwen en Braine-le-Comte, hebben die verbetering reeds ingevoerd.

— De oogst dezes jaars moet in sommige streken zoo groot zijn, dat toen in het land van Waes vóór eenige dagen een oud paard gedood werd, de behoeftigen in menigte kwamen, om er een stuk van te vragen; zelfs de stukken, die door den vilder waren gekookt, om het vet er af te halen, zijn door de armen verslonden. Te Vracene was eene vrouw van honger gestorven.

— Zondag l. l. zijn 3 Hollandsche deserteurs van de infanterie te Luik aangekomen, om zich verder naar Algerie te begeven, waar zij dienst willen nemen.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEIDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 21sten November de Heer J. C. L. A. Nedermeyer van Rosenthal, van Arnhem, in de Regten, na verdediging zijner Dissertatie, *de Deportationis Poena eâque cum Carcere Solitario conjungenda.*

ADVERTENTIEN.

Gevoelig zoo voor de algemeene als bijzondere belangstelling en deelneming bij de bevalling en ziekte mijner Echtgenoote, betuig ik langs dezen gebruikelijken weg aan allen mijnen hartelijken dank.

LEYDEN, 21 November 1846. W. F. KOPPESCHAAR.

De aan velen bekende **WEDUWE** betuigt bij deze haren hartelijken dank aan degenen harer weldadige Stadgenooten, die door gezamentlijke bijdragen, haar in staat hebben gesteld, om gedurende twee maanden te *Amsterdam*, tot herstel harer zwaar geschokte gezondheid de DAMPBADEN te gebruiken; hebbende zij door het gebruik dier BADEN eene groote verligting in haar vroeger bijkans onlijdelijke smarten bekomen.

Leyden, 21 *November* 1846.

De Rangschikking in het Faillissement van JAN ABRAHAM VAN NIEROP, *Timmerman te Leyden*, is met de daarbij behoorende bewijzen ter Griffie van de Arrondissements-Regtbank alhier nedergelegd, om aldaar gedurende *veertien dagen* te verblijven, ter inzage van een ieder.

Leyden, P. VAN OUTEREN,
23 *November* 1846. *Curator.*

Al degenen die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel van Vrouwe A. C. VAN HAANSBERGEN, in leven Weduwe van den Wel-Ed. Geb. Heer J. A. HOMBROER VAN DOORN, gewoond hebbende en op den 11den November 1846 te *Katwijk aan den Rhijn* overleden; gelieve daarvan opgave of betaling te doen aan het Sterfhuis te *Katwijk*, uiterlijk vóór den 15den December 1846.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

DE KONINKLIJKE NEDERDUITSCHE TOONEELISTEN VAN ZUID-HOLLAND,

Onder Directie der Firma J. H. HOEDT en A. PETERS,

op Maandag 23 November 1846,

Zij is Krankzinnig, Tooneelspel in 2 Bedrijven, vrij gevolgd naar het Fransch van *Melesville*, door Mev. Jn. H. BURLAGE; nooit alhier in het Nederduitsch vertoond. Gevolgd door ***Simpson en Comp.***, Blijspel in 2 Bedrijven, vrij gevolgd naar het Engelsch van *Poole*.

Aanvang ten ZES ure.

GROOT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

hetwelk zal gegeven worden door

A. J. WETRENS,

in de Stads-Gehoorzaal, op Dingsdag den 24sten November 1846, des avonds ten half zeven ure, en waarop zich, behalve den Concertgever (Viool), zullen laten hooren:

Mejufvrouw E. ZAALBERG (Zang), en de **Heer ERNST LUBECK** (Piano).

PROGRAMMA:

Eerste Afdeeling.

1. Ouverture van Müller. (Othello van Shakespeare.)
2. Concerto Militaire voor de Viool van Lipinsky, uitgevoerd door den CONCERTGEVER.
3. Aria uit Titus van Mozart, gezongen door Mej. E. ZAALBERG.
4. Concerto van Mendelssohn Bartholdy voor de Piano, uitgevoerd door den Heer E. LUBECK.

Tweede Afdeeling.

5. Ouverture van C. M. von Weber. (Oberon.)
6. Fantaisie Caprice uit Le Pirate, van H. Ernst, uitgevoerd door den CONCERTGEVER.
7. La pompe de Festa en La Danza delle Baccanti, Concert-Etudes voor de Piano, uitgevoerd door den Heer E. LUBECK.
8. Scène en Aria, Jeanne Hachette, van Conconne, gezongen door Mej. E. ZAALBERG.
9. Concertante uit Les Hugnenots voor Piano en Viool, van Grégoire en Vieuxtemps, uitgevoerd door den Heer E. LUBECK en den CONCERTGEVER.

De Toegang-Billetten zijn te bekomen tegen *f* 1.40, bij de Boekhandelaren J. H. GEBHARD EN COMP., op het Rapenburg; en des avonds aan de *Stads Gehoorzaal*.

MAATSCHAPPIJ VOOR TOONKUNST TE LEYDEN.

De Leden worden uitnodelijk en dringend genoodigd tot het inzien der **Rekeningen enz.** over het afgeloopen Maatschappelijke jaar 1845/46, op Woensdag den 25sten November, des avonds van *vijf tot zeven ure*, in het gebouw der Muzijkschool, op de Langebrug tegenover de Wolsteeg.

Namens Commissarissen der Maatschappij:
De Commissaris Secretaris,
LEEMANS.

De LESSEN van het **INDUSTRIE-COLLEGIE** zullen geopend worden op *Dingsdag den 24sten November*, des avonds ten *zeven ure*.

Bij de DIRECTEUR BOOM MESCH.

De Ondergeteekende beveelt zich aan het geëerde Publiek aan, als **BESTEEDSTER** van *Dienstboden*; onder verzekering eener zorgvuldige bediening.

S. OUWERKERK,
Langebrug bij de Koorsteeg, Wijk III. No. 402.

Met 1°. Febr. 1847 verlangt men in de STADS APOTHEEK te *Leyden* eenen **BEDIENDE.** Adres aan genoemde Apotheek. *Brieven Franco.*

Half December wordt gevraagd een **MEISJE**, van de Protestantsche Godsdienst, die vlug met de Wasch kan omgaan, tegen Salaris van *Veertig Guldens*. Adres franco Letter **M. H.**, aan het Bureau dezer Courant.

Patent-Smeerkaarsen.

Deze Kaarsen welke walmen noch afloopen, helder branden en door bijzondere hardheid slechts ½ en ¾ Ct. per uur verbranden, zijn in pakjes van een pond, voorzien met etiquette en handteekening van den ondergeteekende, à 37½ Ct. per pakje, en bij 5 à 10 pak met 1 à 3% korting, verkrijgbaar bij Mejufvrouw de Wed. A. VAN BAARDWIJK, bij de Vischbrug te *Leyden*, alsmede

ENGELSCH WAGEN- EN MOLENSMEER,

Hetzelfde dat aan de Spoorwegen, en zoo hier als buitenslands voor Rijtuigen, Molens en Machines gebruikt wordt, à 16 Cts. per 5 oncen, en bij de 50 Ned. ℔ à *f* 14.

H. TH. C. HELLINGS.

OPENBARE VERPACHTING,

op Maandag den 7den December 1846, des middags ten 12 ure precies, ter Kamer van HH. Burgemeester en Wethouders, op het Raadhuis der Stad *Leyden*, **van het Collecteren der PASSAGE- of POORT-GELDEN aan de ZIJLPOORT** dier Stad betaald wordende; en van de **BRUG**, liggende over den ouden Rijn aan den Singel.

In te gaan den 1sten Januarij 1847, en te eindigen den 31sten December 1852.

TE HUUR

tegen aanstaanden Mei en voor meerdere jaren gevraagd, een BURGERHUIS of BENEDENHUIS, voor eene fatsoenlijke Affaire. — Aanbiedingen benevens opgave van de Huurprijs, zijn franco af te geven onder letter **H**, bij den Boekhandelaar BROER VAN DIJK te *Leyden*.

HOUTVERKOOPING

op de Hofstede *Keenenburg* onder Lisse, op Dingsdag den 29sten December 1846, des voormiddags ten tien ure: Van eene aanzienlijke partij extra zwaar GESPIJKERD EIKEN en BERKEN HAKHOUT, aldaar op struik staande en zeer gemakkelijk zoo te Water als te Land te verveeren.

Te bekomen in den BOEK-, PAPIERWINKEL en BINDERIJ van
P. ENGELS in de Nieuwsteeg,

Voor St. Nicolaas, Nieuwjaars Geschenken, enz.

Verkorte Beschrijving en Geschiedenis der Stad *LEYDEN*, in carton bandje met eenen zeer net bewerkten Platten grond der Stad. Prijs 90 Cents.

De Kaart afzonderlijk 60 Cents, dito gekleurd 90 Cents.

Almanakken voor 1847,

als: *Aurora*, *Christophilus*, *Muzen*, *Vergeet mij niet* 1846-1847, *Schoone en Goede*, *Bijbelsche*, *Christelijke*, *Nederlandsche Blijgeestige*, *Friesche*, *Dumas*, *Kantoor-*, *Kamer-* en *Foliet-Almanakken*, *Voor de Jeugd*, *Miniatuur-Almanak*, enz. — *Almanach de Gotha*, *Illustrirte*, *Gedenke mein*, *Penelope*, *Vergiss mein nicht*, *Gubets*, *Merisz*, *Almanach de l'Illustration*, *Comique*, *Prophetique*, enz.; alsmede een groot assortiment **Kinder- en Prentwerkjes.**

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 21 November.

Oude Witte Tarwe *f* 11.00 tot *f* 11.80. Nieuwe Witte Tarwe *f* 11.80 tot *f* 12.20. Oude Rogge *f* 9.50 tot *f* 9.80. Nieuwe Rogge *f* 9.60 tot *f* 10.00. Nieuwe Gerst *f* 6.50 tot *f* 6.70. Haver *f* 5.00 tot *f* 5.30. Paardeboonen *f* 8.20 tot *f* 8.40. Duiveboonen *f* 8.60 tot *f* 8.80.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturday 21 November 1846. Van 38 tot 44 Guldens.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

ZATURDAG 21 NOVEMBER, ten 2 ure.

			Laatste koers.	Hoogste koers
NEDERLAND,	Werkelijke Schuld.	à 2½ pCt.	56½	56½
Dito	dito	» 3 »	70½	70½
Dito	dito	» 4 »	91½	91½
O. I. Leening.		» 4 »	91½	
Amortisatie Syndicaat.		» 4½ »		
Dito	dito.	» 3½ »	87½	
Handel-Maatschappij.		» 4½ »	112½	112½
Haarlemmermeer.		» 5 »		
Aandeelen Rijn-Spoorweg.		» 4½ »		
Aandeelen Holl. Spoorweg Maatschappij. .		» »		
BELGIE, Certificaten.		» 2½ »		
Dito	Dito	» 4½ »		
Dito bij ROTHSCHILD.		» 2½ »		
SPANJE, Leening bij Ardoin van 85 £. . .		5 »	21½	21½
Dito bij dito, onbep. stukken.		» 5 »	20	20½
Dito.		» 3 »		
Dito Binnenl.		» 3 »	31½	31½
Coupons Ardoins.		» »	18½	18½
PORTUGAL, te Londen.		» 3 »		
Dito.		» 4 »	37½	
RUSLAND, Oblig. HOPE 1798 en 1816. . .		» 5 »		
Dito dito 1828 en 1829.		» 5 »	104½	
Cert. bij dito 1831 en 1833.		» 5 »		
Dito bij HOPE.		» 4 »	88½	
Dito bij STIEGLITZ & C°.		» 5 »	87½	
Certificaten te Hamburg.		» 5 »		
Dito te Londen.		» 5 »		
Inschrijving in Assign.		» 6 »		
Certificaten van dito.		» »		
POLEN.		» 4 »		
Dito Aandeelen met Loting.		*f* 300		
Dito	dito.	» 500		
PRUISSEN, Loten.		» »		
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank. . . .		à 5 pCt.		
Idem.		» 4 »		
Oblig. Metalliek.		» 5 »	104½	
Idem.		» 2½ »		
Aandeelen 28 Mei 1834.		*f* 500		
Idem 1 April 1839.		» 250 »		
NAPELS, Certif. Adm. bij Lam. en Bouw, à 5 pCt.				
BRAZILIE, Idem. 1843.				
AMERIKA.				
Dito.		» 6 »		
Dito Bankaktien.		» 5 »		
MEXICO.		» 5 »	20	
Dito Uitgestelde Schuld		» »		
GRENADA.		» 3 »		
VENEZUELA.		» 2 »		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. VAN LAU.